

הנחיות המשרד להגנת הסביבה בעניין ביצוע עבודת אסבסט מצומצמת ופינוי מוצר אסבסט מעודכן לתאריך 4 במרץ 2018

א. מבוא

על פי חוק למניעת מפגעי אסבסט ואבק מזיק, התשע"א-2011 (להלן: "החוק"), נדרש מזמין עבודה באסבסט לקבל היתר לכל עבודה המתבצעת באסבסט. כמו כן, עבודת אסבסט חייבת להתבצע על ידי קבלן אסבסט בעל רישיון מתאים.

בתקנות למניעת מפגעי אסבסט ואבק מזיק (פטור מרישיון ומהיתר לעבודת אסבסט ומניעת ניגוד עניינים), התשע"א-2011 (להלן: "תקנות הפטור") נקבעו מצבים בהם ניתן פטור מהיתר לעבודה באסבסט ופטור מביצועה באמצעות אדם המחזיק ברישיון.

הנחיות אלה נועדו לסייע לציבור הרחב בהבנה של החובות, ההגבלות והתנאים הקבועים בחוק ובתקנות הפטור, וכן במטרה שעבודות האסבסט יבוצעו באופן שימנע פיזור סיבי אסבסט וסיכון למבצעי העבודה, לטוהים במבנה ובסמיכות אליו, ולסביבה.

למען הסר ספק, מובהר כי הוראות החוק כלשונו, הן המחייבות והקובעות, והנחיות אלו נועדו לשמש ככלי עזר.

ב. התנאים לפטור מהיתר עבודת אסבסט ופטור מרישוי

אדם רשאי לבצע **עבודה מצומצמת** של פירוק והסרה של לוחות אסבסט צמנט, או של צינור אסבסט צמנט, וכן **לפנות מוצר אסבסט**, ולפנות את האסבסט להטמנה, ללא היתר עבודת אסבסט ומבלי להעסיק קבלן אסבסט, בתנאי שמתקיימים כל התנאים המפורטים להלן:

- 1) העבודה מבוצעת על ידי האדם בנכס שבבעלותו או בהחזקתו, המיועד לשימוש, או שהעבודה מתבצעת על ידי עובדו, או על ידי אדם אחר ללא תמורה.
- 2) בעל הנכס ומבצע העבודה לא ביצעו עבודה מצומצמת ללא היתר במהלך השנתיים שקדמו לביצוע העבודה המצומצמת.
- 3) הבעלים והמבצע הם בגירים.
- 4) העבודה המצומצמת עונה על התנאים שלהלן-

- המבנה שבו מתבצעת העבודה אינו בית ספר או מוסד שלומדים בו יותר מ-10 תלמידים;
- שטח לוחות האסבסט צמנט הכולל באותו מבנה אינו עולה על 50 מטרים מרובעים ואורך הצינור במבנה אינו עולה על 10 מטרים;
- הלוחות או הצינור אינם שרופים. וכן אינם סדוקים, שבורים או פגועים בהיקף העולה על שליש מכמות האסבסט צמנט המותקן במבנה;

- הלוחות או הצינור ניתנים להסרה מהמבנה בשלמותם וללא פגיעה בלוחות או בצינור, לפי העניין.

5) פינוי מוצר אסבסט צמנט עונה על התנאים שלהלן –

- מוצר האסבסט שלם ותקין;
- משקלו אינו עולה על 700 קילוגרם;
- מוצר האסבסט אינו מקובע לקרקע, למבנה או לרכב.

לשימת לבכם:

- ✓ במקרה שהעבודה לא עונה על אחד מקריטריונים אלה, יש להגיש בקשה להיתר עבודת אסבסט למשרד להגנת הסביבה באמצעות קבלן אסבסט מורשה.
- ✓ אין להעסיק בביצוע עבודה מצומצמת קבלן שאינו קבלן אסבסט מורשה (במקרה שאין כוונה לבצע את העבודה על ידי מזמין העבודה או עובדו, או על ידי אדם אחר ללא תמורה).
- ✓ עבודת אסבסט שאינה מבוצעת בהתאם להנחיות להלן עלולה לגרום למפגע אסבסט המסכן את מבצעי העבודה ואת הציבור. גרימת מפגע אסבסט מהווה עבירה על החוק.
- ✓ הנחיות אלה אינן פוטרות מקבלת אישור / היתר אחר, הנדרש לפי הוראות כל דין, לעניין ביצוע עבודות בנייה.
- ✓ בעבודה המתבצעת בגובה העולה על 2 מטרים, נדרשת עבודה בהתאם לדרישות תקנות הבטיחות בעבודה (עבודה בגובה). מומלץ להתייעץ עם ממונה בטיחות בעבודה לפני ביצוע העבודה על מנת למנוע נפילה שעלולה להסתיים במוות.

ג. הנחיות לפינוי לביצוע עבודה מצומצמת באסבסט

1. הנחיות כלליות ופעולות הכנה מקדימות:

- יומיים לפחות לפני ביצוע העבודה, תימסר הודעה על הכוונה לבצעה למשתמשים המצויים בנכסים הגובלים באזור העבודה, על המועד המתוכנן ועל הצורך לסגור את פתחי המבנים הגובלים באזור העבודה, ולהימנע משהייה מחוץ למבנה סגור במהלך ביצוע העבודה. נוסח ההודעה, כפי שנקבע בתקנות הפטור, מצורף כנספח א' למסמך זה.
- כמו כן, ההודעה (בנוסח המצורף למסמך זה) תיתלה במקומות בולטים על גבי הנכס, 24 שעות לפחות לפני ביצוע העבודה.
- מזמין העבודה ישמור לתקופה של 3 שנים לפחות העתק של ההודעה ותיעוד על דרכי מסירתה.

2. לפני תחילת כל עבודת אסבסט-צמנט יש להצטייד ב:

- ניילון פוליאתיילן עבה (0.15 מ"מ לפחות) לעטיפת לוחות האסבסט-צמנט.
- כלי עבודה מתאימים לפתיחה או לחיתוך ברגיי אחיזה של הלוחות.
- ציוד מיגון – מסיכת אף פה חד פעמית (נשמית), או מסיכה בעלת מסנן מסוג P3 (מסנן חלקיקים)¹ ובגדי עבודה חד פעמיים (סרבליים) או בגדים ישנים. הציוד והבגדים ישלחו להטמנה בסיום העבודה. כל האנשים שיעסקו בפרוק האסבסט-צמנט, חייבים לחבוש את המיגון הנשימתי וללבוש את הביגוד החד פעמי במהלך ביצוע עבודת האסבסט (רשימת חברות המספקות מיגון מופיעות בסוף מסמך זה).

3. פעולות בעת ביצוע העבודה של פירוק לוחות אסבסט צמנט ופינויים לשם הטמנה:

- מזמין העבודה והמבצע ימנע כניסת אנשים נוספים לאזור העבודה, מתחילת העבודה ועד לסיומה;
- במבנה שבו –
 - א. מצויה תקרת אסבסט צמנט מעל תקרת ביניים – ייסגרו פתחי המבנה פתחים (חלונות, דלתות, מזגנים אשר מכניסים אוויר מבחוץ וכו') מתחילת העבודה ועד סיומה;
 - ב. אין תקרת ביניים בין הלוחות לבין חלל המבנה - חפצים המצויים במבנה יפוננו או יכוסו בניילון להגנה מפני אבק העלול להיווצר במהלך העבודה;
- הלוחות או הצינור המיועדים לפירוק, יורטבו במים בזרם עדין (ללא אמצעי קיטור או לחץ) בתוספת חומר משטח (כגון סבון) מייד לפני תחילת הפירוק כדי למנוע יצירת אבק נראה לעין ופיזור סיבי אסבסט במהלך העבודה;
- העבודה תתבצע ברציפות ובפרק הזמן הקצר ביותר;
- הנוכחים בביצוע העבודה ישתמשו באמצעי מיגון למערכת הנשימה ובבגדי עבודה חד פעמיים.
- יש לפרוש על הרצפה/ הקרקע שמתחת לגג האסבסט צמנט יריעות פוליאתיילן במטרה לקלוט שאריות אסבסט העלולות ליפול בעת הפירוק.
- חל איסור חמור לבצע כל פעולה העלולה לגרום ליצירת אבק במהלך העבודה כמו שבירה בפטיש או השלכת לוחות אסבסט, חיתוךם באמצעי מכני או ידני כגון: מסור, דיסק וכד'. גרימת מפגע אסבסט / זיהום אוויר- מסכנת את בריאותך והנה עבירה על החוק!

¹ בהמלצת משרד התעשייה המסחר והתעסוקה – מינהל הבטיחות והבריאות בעבודה.

- הלוחות או הצינור, יוסרו בשלמותם, על ידי שחרור או חיתוך הברגים המחוברים ביניהם, באופן ידני, ללא שבירה וללא שימוש בכלי חיתוך חשמליים;
- את הלוחות או הצינור שפורקו יש להניח באופן זהיר על יריעות פוליאאתילן הפרושות על גבי קרקע יציבה. רצוי להניח את הלוחות המפורקים על גבי שני קרשים או "משטח" כדי להקל על הרמתם;
- הלוחות או הצינור שפורקו יעטפו בשלמותם, בניילון פוליאאתילן עבה (0.15 מ"מ לפחות) בשתי שכבות, והניילון יהודק בסרט דביק;
- בסיום העבודה ייאספו שאריות האסבסט צמנט מאזור העבודה, וכן ציוד מיגון ששימש בביצוע העבודה (מסכות וביגוד) ויריעות ניילון ששימשו להגנה על חפצים וציוד, יעטפו בשתי שכבות של ניילון אטום ויהודקו בסרט דביק; כמו כן יינקטו אמצעים כדי לוודא העדרו של אסבסט באתר העבודה ובסביבתו בתום העבודה, לרבות ניקוי אתר העבודה מאסבסט ובכלל זה ניקוי חלקי מבנה וחפצים המצויים באתר העבודה במטלית רטובה אשר תושלך עם פסולת האסבסט;
- על גבי עטיפות האסבסט יוסף הכיתוב: **סכנה!! מכיל פסולת אסבסט**, בצבע שחור באופן הבולט לעין;
- העמסת פסולת האסבסט באופן זהיר על גבי מכולה או משאית;
- הובלת פסולת אסבסט צמנט ארוזה באופן המונע פיזור לאתר הטמנת פסולת או לתחנת מעבר מורשה על פי כל דין. רשימת האתרים מפורסמת באתר האינטרנט של המשרד להגנת הסביבה, להלן [קישור לרשימת אתרי פסולת אסבסט](#).
- לחלופין, אם אתה מתגורר בתחום רשות מקומית המפנה פסולת בניין מבתי התושבים, אנא פנה לרשות לקבלת הנחיות בדבר סילוק הפסולת ומועד פינויה, תוך ציון העובדה כי מדובר בפסולת אסבסט-צמנט;
- יש לשמור את הקבלות מאתר ההטמנה/ תחנת המעבר למשך 3 שנים, במידה ותידרש הצגתם כהוכחה שהאסבסט פונה באופן חוקי.

ד. הנחיות לפינוי מוצר אסבסט

- האסבסט במוצר יורטב במים בזרם עדין (ללא אמצעי קיטור או לחץ) בתוספת חומר משטח (כגון סבון) מייד לפני הפינוי;
- מוצר האסבסט יפונה בשלמותו, ללא חיתוך או שבירה;
- מוצר האסבסט יעטף בשלמותו בניילון פוליאאתילן עבה (0.15 מ"מ לפחות) בשתי שכבות, והניילון יהודק בסרט דביק;

- על גבי עטיפות האסבסט יוסף הכיתוב: **סכנה!! מכיל פסולת אסבסט**, בצבע שחור באופן הבולט לעין;
- הובלת פסולת אסבסט צמנט ארוזה באופן המונע פיזור לאתר הטמנת פסולת או לתחנת מעבר מורשה על פי כל דין. רשימת האתרים מפורסמת באתר האינטרנט של המשרד להגנת הסביבה, להלן [קישור לרשימת אתרי פסולת אסבסט](#) המתעדכנת מעת לעת.

ה. עבודות בנייה פירוק והריסה של מוצרי אסבסט שאינם פטורות מהיתר

הנחיות מפורטות לביצוע עבודת פירוק ופינוי אסבסט **הטעונה היתר** וכן מידע מפורט הכולל רשימות מפקחים וקבלנים בעלי רישיון לביצוע עבודות, רשימת אתרי פסולת, רשימת מעבדות וכדומה, ניתן למצוא באתר המשרד להגנת הסביבה בכתובת: [מידע למבקש להסיר אסבסט](#).

רשימה של ספקים לציוד מיגון (מסיכות וסרבליים):

כשירות לציבור, להלן רשימת ספקים אשר על פי הצהרת היצרן / המשווק ביכולתם לספק ציוד מיגון אישי כנדרש בהנחיות אלו.

אין בפרסום זה כדי להוות המלצה או אישור לאיכות המוצרים ולנתוני הספקים. האחריות על עמידת המוצרים בתכונות ההנחיות הוא באחריות היצרן / המשווק בלבד.

ספק המבקש שפרטיו יופיעו במסמך זה רשאי לפנות אל אגף אבק מזיק בכתב.

שם החברה	כתובת	טלפון	פקס	דואר אלקטרוני
עמוס גזית בע"מ	אודם 5 פתח תקווה	03-9250033 03-9250000	03-9227733	mail@gazit.co.il
ע.ה. אייל שיווק ומסחר בע"מ	הירמוך 1 יבנה	08-9160903 1800360365	08-9160902	sales@eyalgroup.co.il
אופי טכנולוגיות	רח' המלאכה 22 (פארק-אפק) ת"ד 11420 ראש-העין 48091	03-9032050	03-9037460	sales@offe.co.il
רותם בטיחות בע"מ	פארק תעשיות רותם, ת.ד. 9046 באר שבע 84190	073-2393000	08-6552565	alonmal@Rotemsafety.co.il
רתוך טכנולוגיות בטיחות בע"מ	רח' העמל 14, א"ת חדש ראש העין 48092	03-9022033	03-9025928	sales@ritukh.co.il

דוגמה למתן הודעה לציבור המשתמשים באתר העבודה ובקרתו בדבר עבודת אסבסט מתוכנת

לפי סעיף 39(א)(2) לחוק למניעת מפגעי אסבסט ואבק מזיק, התשע"א-2011 ולתנאי היתר העבודה שבידינו, הננו מודיעים
בזה על כוונה לבצע עבודה באסבסט כמפורט להלן:

עבודת אסבסט תבוצע באתר: _____ הנמצא בכתובת: _____

ביום/ בימים _____ בתאריכים _____ בין השעות _____

בהתאם לתכנית עבודה שניתן לגביה היתר מאת המשרד להגנת הסביבה,
מספר היתר _____ מיום _____

חשיפה לאבק אסבסט עלולה לסכן את הבריאות. במהלך ביצוע העבודה יינקטו אמצעים למניעת אבק.
כמו כן, על מנת להימנע מחשיפה לאבק, על המשתמשים במבנים הגובלים באתר העבודה - במרחק של עד 50 מטרים מאתר
העבודה - לנקוט אמצעי זהירות במהלך ביצוע העבודה, המפורטים להלן:

1. לסגור את פתחי המבנים (חלונות ודלתות) הפונים לאתר העבודה;
2. לכבות מזגנים היונקים אוויר מבחוץ;
3. להימנע משהיה ממושכת מחוץ למבנה ובקרת אתר העבודה.

פרטי קבלן אסבסט מורשה שיבצע את העבודה:

שם הקבלן: _____ מס' רישיון: _____

שם העובד האחראי של הקבלן: _____ מס' אישור: _____

טלפון ליצירת קשר: _____